

Sygn. akt V CSK 417/08

## **POSTANOWIENIE**

Dnia 16 stycznia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Henryk Pietrkowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Ministra Skarbu Państwa  
przeciwko Syndykowi Masy Upadłości "P." Spółki z o.o.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 listopada 2008 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej od postanowienia Sądu Apelacyjnego  
z dnia 31 lipca 2008 r.,

**oddala skargę kasacyjną.**

## Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 31 lipca 2008 r. oddalił wniosek o zawieszenie postępowania oraz oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 14 maja 2008 r. o odrzuceniu pozwu wydane na podstawie art.199 § 1 pkt 2 k.p.c. z powodu zawisłości sporu.

Według dokonanych ustaleń w sprawie wszczętej pozwem wniesionym w dniu 20 września 2002 r. przez powodowy Skarb Państwa przeciwko „P.” – spółce z o.o., postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2004 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 marca 2007 r.) w związku z ogłoszoną wcześniej, bowiem w dniu 29 kwietnia 2004 r. upadłością likwidacyjną majątku pozwanego. Po wejściu w życie z dniem 20 marca 2007 r. – na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 235, poz. 1699) – art. 182<sup>1</sup> k.p.c. nakładającego na sądy obowiązek umorzenia postępowania zawieszonego w związku z ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej majątku pozwanego, Sąd wydał na podstawie tego przepisu postanowienie o umorzeniu postępowania dopiero w dniu 1 października 2007 r. Wcześniej, bowiem w dniu 18 czerwca 2007 r. uprawomocniło się - wydane w równoległe prowadzonym postępowaniu upadłościowym - postanowienie o odmowie uznania wierzytelności. Po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a przed umorzeniem postępowania cywilnego w sprawie 407, Sąd Okręgowy nadał bieg pismu z dnia 28 września 2007 r., wniesionemu przez powodowy Skarb Państwa, jako pozwowi złożonemu w trybie art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. Sprawa ta oznaczona jest sygnaturą 319. Sprawa, w której wydane zostało zaskarżone postanowienie, oznaczona sygnatura 9, wszczęta została przed Sądem Okręgowym wniesieniem pozwu w dniu 2 stycznia 2008 r.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 14 maja 2008 r. odrzucił pozew na podstawie art.199 § 1 pkt 2 k.p.c., bowiem stwierdził, że strony oraz przedmiot sporu są identyczne jak w sprawie 319 prowadzonej przez Sąd Okręgowy.

Sąd Apelacyjny, oddalając zażalenie na to postanowienie, podzielił stanowisko Sądu Okręgowego.

W skardze kasacyjnej powodowy Skarb Państwa zarzucił naruszenie art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. przez uznanie, że dla oceny w zakresie zaistnienia przesłanek zawisłości sporu bez znaczenia jest kwestia możliwości skorzystania przez stronę powodową z uprawnienia przewidzianego w art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. Skarżący podniósł, że w sytuacji, gdy umorzenie postępowania w sprawie 407 nastąpiło dopiero po - podjętej w postępowaniu upadłościowym - prawomocnej odmowie uznania wierzytelności strony powodowej, termin 3 miesięczny do wytoczenia powództwa w trybie art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. należy liczyć nie od prawomocnej odmowy uznania wierzytelności, na co wskazuje gramatyczna wykładnia tego przepisu, lecz od daty prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania. Tylko taka wykładnia art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. pozwala na skorzystanie z uprawnienia przewidzianego w tym przepisie bez narażenia się na odrzucenie pozwu z powodu zawisłości sporu ze sprawą, której Sąd „nie zdążył” umorzyć na podstawie art. 182<sup>1</sup> § 1 k.p.c. Powództwo w sprawie 9 zostało wytoczone w terminie 3 miesięcy od prawomocnego umorzenia postępowania w sprawie 407 i dlatego powinno zostać rozpoznane bez względu na równoległe toczące się postępowanie w sprawie 319, w której termin 3 miesięczny - niezależnie czy liczony byłby od prawomocnego umorzenia postępowania czy też od prawomocnej odmowy uznania wierzytelności – nie został zachowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się do szerokich wywodów przedstawionych w skardze kasacyjnej, a dotyczących wykładni art. 182<sup>1</sup> k.p.c., przede wszystkim zauważyć należy, że gdyby nawet uznać je za zasadne, to mogłyby stanowić punkt wyjścia przy ocenie skuteczności powództwa ponownie wytoczonego, o którym mowa w art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. Interpretacja art. 182<sup>1</sup> k.p.c. przedstawiona w skardze kasacyjnej ewentualnie mogłaby zatem okazać się przydatna przy ocenie skuteczności powództwa stanowiącego przedmiot w sprawie 319. Ta bowiem sprawa, nie zaś sprawa 9, została najwcześniej wytoczona po prawomocnej odmowie uznania wierzytelności. Wykładnia art. 182<sup>1</sup> § 2 k.p.c. jest zatem istotna z

punktu widzenia relacji zachodzących między sprawami 407 i 319, nie zaś między sprawami 407 i 9, które niejako „przedzielone zostały” sprawą 319.

Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że skoro w chwili wytoczenia powództwa w sprawie 9, tj. w dniu 2 stycznia 2008 r. toczyło się postępowanie w sprawie 319, a sprawy te – czego strona skarżąca nie zaprzeczyła - od strony podmiotowej i przedmiotowej są tożsame, jedyną właściwą decyzją procesową, jaką powinien podjąć Sąd Okręgowy było wydanie postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Z przytoczonych względów, uznając skargę kasacyjną za pozbawioną uzasadnionych podstaw orzeczono, jak w sentencji (art. 398<sup>14</sup> k.p.c.).